

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej – Partner Wiodący Projektu Doradztwa Energetycznego - wspólnie z Partnerami z 16 województw, wypracował nowe zalecenia do aktualizacji Planów Gospodarki Niskoemisyjnej po 2020 roku.

Plan Gospodarki Niskoemisyjnej (PGN) z założenia jest dokumentem otwartym, dlatego każdy kolejny dokument zmieniający, niezależnie czy będzie aktualizacją PGN czy też nowym PGN, powinien stanowić kontynuację pierwotnego dokumentu. Dlatego aktualizację/nowy PGN należy sporządzić z zastrzeżeniem, że wcześniejszy PGN (o ile dotyczy) stanowi integralny załącznik dla nowego dokumentu (łącznie z aktualizacjami zatwierdzonymi przez Rady Miejskie/Gminne).

Zaleca się, aby przed zatwierdzeniem aktualizacji PGN przez Radę Miasta/Gminy, dokument został wstępnie zweryfikowany przez Doradcę Energetycznego.

Wytyczne do opracowania PGN obowiązujące od 2021 roku:

1) Aktualizacja PGN weryfikowanego w latach ubiegłych:

Należy zaktualizować krótki opis dotyczący polityk i strategii międzynarodowych oraz krajowych. W streszczeniu (pierwsze strony dokumentu) należy umieścić krótką informację o aktualnie obowiązujących na dzień sporządzania dokumentu przepisach dotyczących legislacji dokumentów UE m.in. w odniesieniu do:

- Ram polityki klimatyczno-energetycznej do roku 2030,
 - Europejskiego zielonego Ładu, dyrektyw z dziedziny polityki energetycznej i jakości powietrza oraz krajowych (wskazać aktualne na dzień sporządzania dokumentu strategię i polityki obowiązujące na poziomie krajowym,
- w tym Politykę Energetyczną Polski do 2040 r.,
 - Krajowy Plan na Rzecz Energii i Klimatu na lata 2021-2030,
 - ustawy dotyczące zarządzania energią, efektywności energetycznej, odnawialnych źródeł energii i jakości powietrza).

W przypadku aktualizacji należy przedstawić podsumowanie dotyczące BEI (bazowa inwentaryzacja emisji) z poprzednio przyjętego PGN, z podaniem roku bazowego i ewentualnie wskazać jej aktualizację.

Przedstawić informację z monitoringu celów i wskaźników, które były planowane do osiągnięcia w podstawowym PGN (np. do końca okresu planowania 2020 r.) oraz wskazać trendy po realizacji wykazu działań celem prawidłowej aktualizacji nowych założeń do PGN (opcjonalnie).

2) W przypadku gdy PGN został zakończony w 2020 r. i nie ma możliwości jego aktualizacji zaleca się m.in.:

Każdy kolejny dokument aktualizacyjny powinien stanowić kontynuację pierwotnego dokumentu (z założenia PGN jest dokumentem żywym, podlega zmianom). Dlatego aktualizację/nowy PGN należy sporządzić z zastrzeżeniem, że wcześniejszy PGN (o ile dotyczy) stanowi integralny załącznik dla nowego dokumentu (łącznie z aktualizacjami zatwierdzonymi przez Rady Miejskie/Gminne).

Zaleca się kontynuację PGN, natomiast ostateczną decyzję w tym zakresie podejmuje gmina. Tworzenie całkiem nowego dokumentu wydaje się być bezzasadne, jednakże może być bardziej wygodne dla firmy opracowującej.

nowe cele dotyczące redukcji emisji CO₂ oraz zanieczyszczeń emitowanych do atmosfery, redukcji zużycia energii, ilości energii pozyskiwanej z OZE oraz jej udziału w całości energii zużywanej w gminie dla roku docelowego;

przy aktualizacji celów należy obowiązkowo potwierdzić zgodność priorytetów wynikających z dokumentów regionalnych i lokalnych (czyli zgodność z przyjętymi wcześniej strategiami, programami dotyczącymi lokalnego rozwoju, zużycia energii, efektywności energetycznej i OZE oraz wskazań Programów Ochrony Powietrza dla województwa wraz z planami krótkoterminowymi);

w aktualizacji PGN zawsze należy wykazać 2020 rok;

zaleca się aby rok bazowy przy aktualizacji PGN pozostawał bez zmian w stosunku do wcześniejszego PGN;

dla roku 2020 nie ma jeszcze wiarygodnych danych do BEI, więc nie może stanowić roku bazowego;

w nowych dokumentach przy planowaniu nowych działań konieczne jest uporządkowanie zaplanowanych w poprzednich wersjach PGN działań np. raport ze stanu realizacji lub opis, dokonanie analizy trendów, usunięcie z przyszłych planów tych działań, które nie zostaną zrealizowane, a także zaplanowanie nowych inwestycji.

3) Dla wszystkich aktualizacji PGN:

Dokument potwierdzający realizację procedur dotyczących strategicznej oceny oddziaływania na środowisko jest obowiązkowy dla zaktualizowanego planu (jeśli dotyczy).

ü Dopuszcza się dokument/oświadczenie potwierdzające realizację procedur dotyczących strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla zaktualizowanego Planu. Oświadczenie Wójta/Burmistrza/Prezydenta Miasta powinno informować, że zadanie było już tematycznie konsultowane i nie wymaga powtórnej procedury OOŚ.

W rozdziale „Narzędzia realizacji celów: kadrowe, finansowe, organizacyjne” zaleca się ujęcie informacji o sposobie funkcjonowania stanowiska Energetyka Gminnego (liczba osób, miejsce w strukturze organizacyjnej urzędu gminy).

Należy ujednoczyć wskaźniki dla efektów mierzalnych, czyli dla CO₂, mocy i produkcji energii z OZE oraz poprawy efektywności dla roku bazowego, MEI (kontrolna inwentaryzacja emisji) 2020, roku docelowego PGN.

4) Opracowanie Planów Adaptacji do Zmian Klimatu jako Aktualizacji PGN nie jest działaniem prawidłowym (zgodnie z wytycznymi NFOŚiGW):

Zakres PGN i Planów Adaptacji do Zmian Klimatu jest zdecydowanie różny. Doradztwo energetyczne skupia się na opiniowaniu wyłącznie tej części dokumentów wprost wpisanych w zakres kwalifikacji działań Projektu Doradztwa Energetycznego, czyli efektywność energetyczna, odnawialne źródła energii, poprawa jakości powietrza, gospodarka niskoemisyjna. Plany Adaptacji do Zmian Klimatu nie powinny stanowić aktualizacji PGN, natomiast PGN powinien być bazą do ich tworzenia, podobnie jak innych strategii miasta/gminy. Doradztwo energetyczne może opiniować te części dokumentów, wprost wpisane w zakres kwalifikacji działań Projektu Doradztwa Energetycznego, które prowadzą do dążenia do gospodarki niskoemisyjnej poprzez efektywność energetyczną, zwiększanie wytwarzania energii z OZE oraz poprawę jakości powietrza.